निर्वपति स्पृष्णिः। पष्ठौही मारुत्यालभ्यते, तस्याः पुरस्तात् स्विष्टकृतो यजमानायतन ऋषभचर्म्म प्राचीनग्रीवमुत्तरलोम-मास्तीर्य्य तस्मिन्नासीनं यजमानं दध्नाभिषिञ्चतीति। तत्र प्रथमं हविर्विधत्ते। "यदाग्नेयो भवति। अग्निमुखाद्धृर्द्धिः" इति। 'आग्नेयः' अष्टाकपालः कर्त्तव्यः, समृद्धेरग्निपूर्व्वकत्वात् आदावाग्नेयेन तत् समृद्धं कर्म्म भवति॥

द्वितीयं हविर्विधत्ते। "अथ यत्पौष्णः। पुष्टिर्वै पूषा। पुष्टि-र्वैश्यस्य। पुष्टिमेवावरुन्धे" इति। 'पौष्णः' चरुः कर्त्तव्यः, पूष-देवतायाः पुष्टिहेतुत्वात्। 'वैश्यस्य', पुष्टिकामत्वात् 'पुष्टिमेव', प्राप्नोति॥

अथ तृतीयं हविर्विधत्ते। "प्रसवाय सावित्रः" इति। 'सा-वित्रः', अष्टाकपालः पुरोडाशः कार्य्यः, स च सवितुः 'प्रसवाय' प्रेरणाय सम्पद्यते॥

चतुर्थं हविर्विधत्ते। "अथ यत्त्वाष्ट्रः। त्वष्टा हि रूपाणि विकरोति" इति। अष्टाकपालः 'त्वाष्ट्रः' कार्य्यस्तस्मात् 'त्वष्टा', निषिक्ते रेतसि विविधानि रूपाणि करोति॥

पञ्चमं हविर्विधत्ते। "निर्वरुणत्वाय वारुणः [१]। अथो य एव कश्च सन्त्सूयते। स हि वारुणः" इति। अष्टाकपालः 'वारुणः', कार्य्यः, स च 'निर्वरुणत्वाय' वरुणपाशराहित्याय सम्पद्यते। अपि च पूर्व्वं 'यः', 'कः', ह्यल्पः पुरुषः 'सन्', 'सूयते' अभिषिच्यते। 'स हि', तदा 'वारुणः' वरुणेन अनुगृहीत इत्युच्यते। तस्मात वारुणयागोऽभिषेकयोग्यः॥